

Číslo: 2042/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **15. 03. 2024**, od **18. 03.** do **19. 03. 2024** a od **21. 03.** do **22. 03. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Vinohrady nad Váhom 347	
Zriaďovateľ	Obec Vinohrady nad Váhom

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Peter Šiška – riaditeľ školy

Mgr. Zuzana Javorová – zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 2042/2023-2024 zo dňa 27. 02. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Ing. Jana Kürtiová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marek Nádaský, školský inšpektor, ŠIC Trnava

Mgr. Kornélia Nagy-Kürtössy, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Marta Vargová, prizvaná odborníčka z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V škole sa vzdelávalo 129 žiakov v 9 triedach, z nich 63 žiakov primárneho vzdelávania (4 triedy) a 66 žiakov nižšieho stredného vzdelávania (5 tried). V aktuálnom školskom roku bolo z celkového počtu 9 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 13 učiteľov a 2 vychovávateľky, podporu žiakom so ZZ poskytovali 2 pedagogické asistentky. Riaditeľ školy uviedol, že vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP by bolo potrebné podporiť personálne zabezpečenie prijatím ďalších pedagogických asistentov.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu školská inšpekcia posudzovala celkovo na základe 46 hospitácií. Na primárnom stupni vzdelávania bolo realizovaných 23 hospitácií v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), matematika (5), anglický jazyk (3), vlastiveda (3), prvouka

(3) a prírodoveda (3). Na nižšom strednom stupni vzdelávania bolo hospitovaných 23 vyučovacích hodín v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (6), matematika (6), anglický jazyk (5), dejepis (3) a chémia (3).

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiakov a vyučovanie učiteľom

Na sledovaných hodinách žiaci disponovali primeranými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 1). Na otázky učiteľiek reagovali prevažne pohotovo, pričom dokázali uplatniť požadovanú odbornú terminológiu. Zapájali sa do riadených rozhovorov zameraných na aktivizáciu, overovanie pochopenia učiva, komentovali postupy práce. Učiteľky boli pre žiakov vhodným vzorom v kultivovanom vyjadrovaní sa. Súčasťou hospitovaných hodín najmä v 1. ročníku boli činnosti zamerané na prácu s textom v písanej podobe. Prioritným cieľom bolo zvládnutie jednotlivých grafém jazyka a osvojovanie si syntetického princípu pri nácviku techniky čítania. Žiaci bez väčších problémov dekodovali jednotlivé tvary písma, zvládali fonematické uvedomovanie hlások na základe sluchovej analýzy, spravidla úspešne určovali pozíciu určenej slabiky v slove, upevňovali si zručnosti v písaní jednotlivých tvarov abecedy. Vo vyšších ročníkoch, v rámci čítania a literárnej výchovy, pracovali so súvislými literárnymi textami/ukážkami. Zväčša preukázali, že čítanému/počutému textu rozumejú, dokázali sa v ňom orientovať, vysvetliť vlastnými slovami cudzie a menej frekvencované slová, vyhľadať explicitne uvedené informácie, ktoré prepájali so svojimi poznatkami. Na polovici sledovaných hodín dokázali vyvodiť závery a zaujať stanovisko k získaným informáciám. Zdrojom informácií, s ktorými žiaci na hodinách pracovali, boli učebnice, pracovné zošity, pracovné listy, texty v prezentáciách, ukážky diel preberaného autora. Takmer na všetkých hodinách žiaci mali vytvorenú príležitosť pracovať s interaktívnou tabuľou, pričom preukázali potrebné zručnosti.

Poznávacie kompetencie žiakov v najväčšej miere posilnilo zadávanie úloh zameraných na zapamätanie, pochopenie učiva, jeho aplikáciu¹, na analýzu/syntézu². Žiaci prevažne bez problémov, v menšej miere aj s pomocou učiteľiek vedeli riešiť takto stanovené úlohy, dokázali urobiť rozbor určitého systému na menšie prvky, porovnať vzťahy medzi informáciami. Na polovici sledovaných hodín mali príležitosť uplatniť vyššie myšlienkové procesy v oblasti hodnotenia³, pričom žiaci, s ohľadom na ich potenciál, na podnety prevažne dokázali reagovať. Efektivitu vyučovania podporilo účelné využitie materiálnych prostriedkov vyučovania, výber úloh a činností však obmedzoval podporu vyšších myšlienkových procesov v oblasti tvorivosti⁴, v dôsledku čoho bolo rozvíjanie poznávacích kompetencií oslabené (Graf 1).

V súvislosti s rozvíjaním **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** učiteľky motivovali žiakov v procese učenia sa. Väčšina z nich sa aktívne zapájala do činností, reagovali na stimulujúce otázky, čím prejavili prirodzený záujem o preberané témy. Konštruktívna práca s chybou bola prostriedkom identifikovania príčin nedostatkov a ich uvedomelého odstraňovania. Schopnosť kriticky myslieť⁵ a vytvárať si vlastný úsudok o preberaných témach bola stimulovaná len ojedinele. Priebežné verbálne hodnotenie výkonov žiakov, informovanie o kvalite ich práce, motivačná pochvala boli bežnou súčasťou činností učiteľiek, klasifikácia nebola uplatnená. Úroveň rozvíjania kompetencií k celoživotnému učeniu sa znižovalo nevýrazné stimulovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí žiakov. Učiteľky väčšinou kládli žiakom otázky k zamysleniu sa nad úrovňou svojej práce⁶, nie vždy im však poskytli dostatočný časový priestor na posúdenie a vyjadrenie svojich myšlienok. Výrazne podcenená bola stimulácia schopnosti hodnotiť výkony svojich spolužiakov.

Žiaci na väčšine hodín vyjadrovali svoje názory a postoje k preberaným témam, ktoré dokázali veku primerane zdôvodniť a aktívne sa počúvať. **Občianske kompetencie** však na 2 hodinách zo 6 neboli vôbec zo strany učiteľov stimulované, čo znížilo úroveň sledovanej oblasti.

¹ didaktické a vedomostné hry, aktivity na precvičovanie učiva, využívanie medzipredmetových vzťahov

² pojmová mapa, kategorizácia informácií, analyticko- syntetické činnosti pri vyvodzovaní hlások

³ vyslovenie názoru, ktorý návrh bol najlepší, výber najefektívnejšieho spôsobu riešenia úlohy, zhodnotenie objektu a jeho kategorizácia

⁴ kreatívne návrhy možného riešenia problému, dotváranie textu

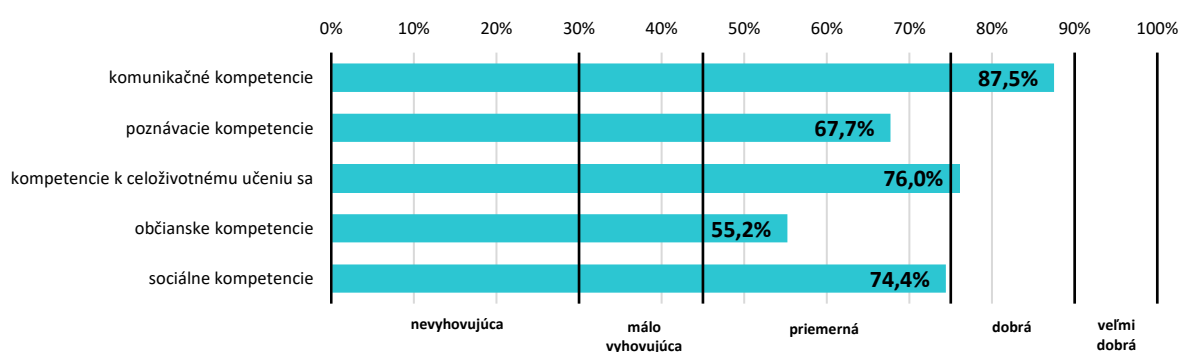
⁵ Čo by ste urobili inak? Čo by bolo v danej situácii najlepšie? Čo by sa mohlo stať?, brainstorming, brainwriting

⁶ Ktorá úloha bola pre vás najťažšia?; V čom sa vám najviac darilo?...

Žiaci sa celkovo podieľali na vytváraní podnetného prostredia, akceptáciou pravidiel prispievali k pozitívnej atmosfére vyučovania, dokázali efektívne komunikovať, čo pozitívne ovplyvnilo úroveň ich **sociálnych spôsobilostí**. Rovnako učiteľky prispeli k optimálnemu pracovnému prostrediu, takmer na všetkých hodinách sa žiaci cítili prirodzene. Bariéry v učení sa žiakov len čiastočne odbúravalí rešpektovaním ich pracovného tempa, individuálnym prístupom k slabším žiakom. Preferovali zadávanie rovnakých úloh a činností všetkým žiakom, bez ohľadu na ich individuálny potenciál, čím nevytvárali podmienky pre inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. Možnosť participovať na spoločnej práci v skupine mali žiaci zhruba na polovici hodín, pričom z ich reakcií a postupov bolo evidentné, že prevažne mali osvojené zásady spolupráce a dokázali výsledky prezentovať pred spolužiakmi. Objektívne posúdiť a zdôvodniť výsledky spolupráce im bolo umožnené len na 1 hodine.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), vlastiveda (VLA), prvouka (PVO), prírodoveda (PDA)

Učenie sa žiaka

Preukázané **komunikačné kompetencie žiakov** dosiahli na sledovaných hodinách dobrú úroveň (Graf 2). Žiaci boli učiteľkami stimulovaní k formulovaniu plynulých a pohotových odpovedí, ich jazykový prejav bol kultivovaný, korekcia nárečových slov bola korigovaná hľadáním vhodných spisovných ekvivalentov. V priebehu vyučovania žiaci, primerane svojmu veku, používali odbornú terminológiu. Na všetkých hodinách mali možnosť pracovať so súvislými aj nesúvislými textami⁷, ktorým porozumeli, dokázali primerane veku zreprodukovať ich obsah a vyhľadať v nich požadované informácie. Získané informácie následne prepájali so svojimi predchádzajúcimi poznatkami v zažitých situáciách. Vyučujúce viedli žiakov k tvoreniu zatvorených a otvorených otázok, ktoré zväčša využili pri opakovaní učiva. V menšej miere mali umožnené uvažovať o textoch a vysloviť k nim svoje názory, hodnotenia.

Poznávacie kompetencie žiakov boli celkovo na priemernej úrovni (Graf 3). Zaraďovaním pestrej škály vzdelávacích aktivít⁸ a ich vhodným striedaním žiaci dokázali reprodukovať základné zapamätané učivo, rozumeli obsahu a vedeli následne získané poznatky v aplikovať v zadaných úlohách. Vyššie myšlienkové procesy podporujúce analytické myslenie⁹ boli s výnimkou 1 hodiny rozvíjané vo všetkých predmetoch. Na polovici hodín dostali žiaci príležitosť riešiť úlohy na hodnotenie, vyslovovali názory a vyvodzovali závery k preberanej téme, rozhodovali o najvhodnejšom spôsobe riešenia úloh a zaujímali k nim

⁷ učebné materiály - knihy, pracovné zošity, pracovné listy, prezentácie, tabuľky, plagáty, mapy

⁸ pamäťové rozcvičky, matematický kráľ, rébusy, vedomostné piškvorky, pojmové mapy, worldwall kvízy

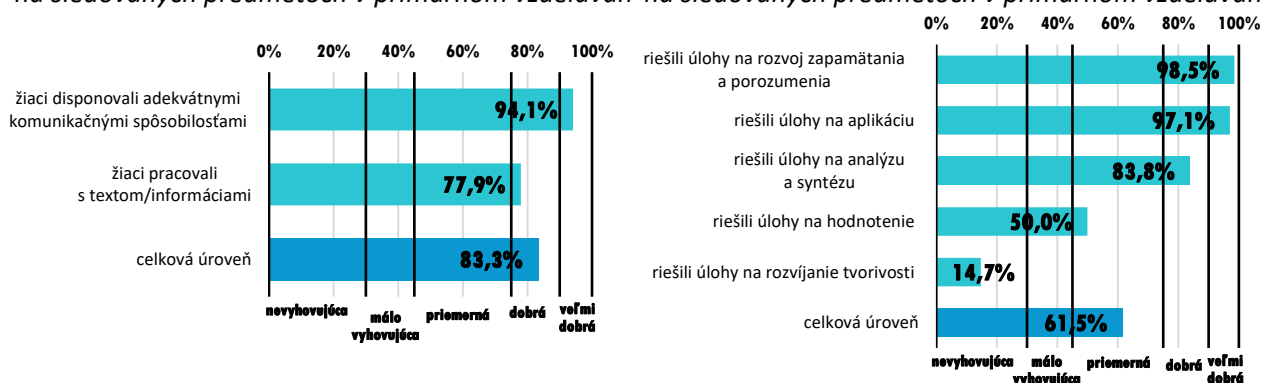
⁹ rozbor textu, práca s mapou, porovnávanie výrokov, členenie slovnej zásoby, tvorenie a posudzovanie pravdivých a nepravdivých tvrdení

stanovisko¹⁰. Úlohy zamerané na rozvíjanie tvorivosti boli zaznamenané na 3 hodinách vlastivedy a matematiky¹¹, **bádatelské aktivity** boli pozorované na hodinách prírodovedy, prvouky a vlastivedy¹². **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa žiakov** boli rozvíjané na priemernej úrovni (Graf 4). Žiaci boli motivovaní v procese učenia zaradovaním didaktických hier a striedaním metód a foriem učenia¹³. Na všetkých hodinách pracovali s chybami, nielen v rovine uvedenia ale aj identifikovania ich príčiny a hľadania opráv s odôvodnením. V prevažnej miere dostali žiaci možnosť zhodnotiť svoje výkony¹⁴, sebareflexia bola realizovaná i triednymi hodnotiacimi stupnicami, získavaním bodov, tehličiek, smajlíkov s cieľom sledovania osobného napredovania jednotlivých žiakov. V rámci 4 hodín vlastivedy a prvouky mali žiaci možnosť predstaviť svoje projektové práce¹⁵ prepojené so štruktúrovaným sebahodnotením a argumentačne podloženým hodnotením od spolužiakov. Len na tretine sledovaných hodín mali poskytnutý priestor na zhodnotenie vyučovacieho procesu resp. svojich spolužiakov, čo značne obmedzilo komplexný rozvoj ich hodnotiacich zručností.

Na všetkých sledovaných hodinách s výnimkou 1 žiaci akceptáciou nadstavených pravidiel prispievali k vytváraniu podnetného prostredia v triede. Kooperatívne aktivity vo dvojiciach a v skupinách boli zaradené iba na tretine sledovaných hodín, žiaci preberali spoluzodpovednosť za plnenie úloh a prezentovali spoločné zistenia, priestor na ich zdôvodnenie, či objektívne posúdenie im však bol poskytnutý ojedinele. Pravidlá spolupráce v skupinách boli často nepresne zafinované. Úroveň preukázaných **sociálnych kompetencií** tak dosiahla priemernú úroveň (Graf 6).

Výrazne zaostávala oblasť rozvíjania **občianskych kompetencií** žiakov¹⁶, ktorá bola na málo vyhovujúcej úrovni (Graf 5). Len výnimočne (na 34,9% hodín) dostali žiaci od učiteľov priestor na vyjadrenie vlastných názorov a skúseností, argumentačné zdôvodnenie alebo reagovanie v diskusii na názory spolužiakov. Nedostatky vo vzájomnej interakcii v diskusii boli čiastočne spôsobené sporadickým zaradovaním rovesníckeho učenia.

Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov **Graf 3** Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

¹⁰užitočné živočíchy a škodcovia, význam nášho regiónu, život bez včiel a hmyzu, cestovanie a environmentálny dopad, spoločenstvo lesa, zadávanie správnych kľúčových slov do internetového vyhľadávča, posudzovanie pravdivosti výrokov, zdôvodnenie postupov pri výpočtoch

¹¹ tvorenie erbú vlastnej krajiny s prípravou miniprezentácie, vytvorenie záveru povesti, divergentná úloha – vymyslieť čo najviac možností zadanej úlohy

¹² ochutnávka a ovoniavanie včelích produktov, včelársky klobúk, skúmanie rodnej obce a okolia školy, vyslovovanie hypotéz a ich následné overovanie na mape

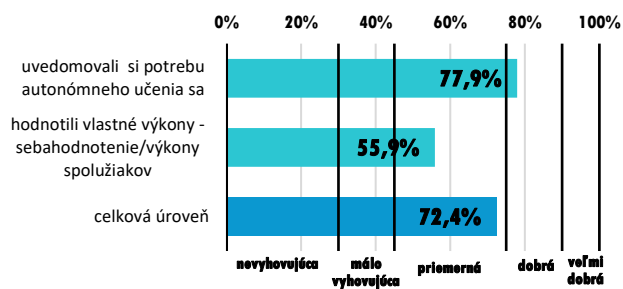
¹³ samostatná práca, dvojice, skupiny, telovýchovné chvíľky, reťazovky, dramatizácia, pantomíma, prezentovanie projektov, diskusia, rozhovor

¹⁴ Ako sa ti pracovalo, v čom si sa posunul, čo ešte potrebuješ dotrénovať, ktorá aktivita a prečo bola pre teba prínosná, čo bolo pre teba úplne nové...

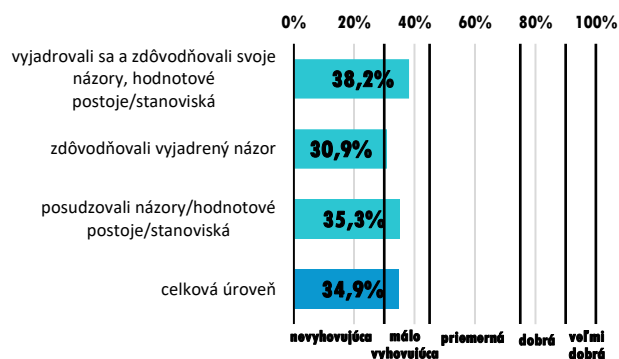
¹⁵ hra na panovníkov krajiny - tvorenie erbú a pravidiel pre poddaných, dotvorenie povesti, projekty spoločenstvo včiel

¹⁶ vzťah k tradíciám, charakter človeka – pozitívne a negatívne vlastnosti, je zlo vždy potrestané?, na čo sme pyšní na Slovensku, prototyp dobrého panovníka – prínos pre obyvateľov krajiny

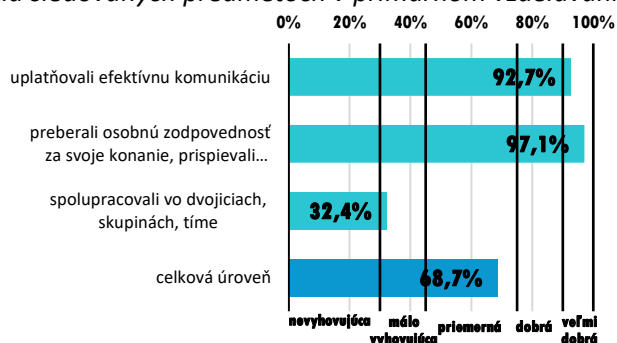
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia takmer vždy formulovali výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania, overovali ich v priebehu i v závere prostredníctvom kontrolných otázok, minikvízmi, zhrnutím hlavných faktov, pracovnými listami k preberanej téme. Úroveň poskytovania **podporných stimulov** znižovala skutočnosť, že na väčšine sledovaných hodín učitelia neoptimalizovali učebnú záťaž s ohľadom na učebné štýly, či individuálne schopnosti žiakov. Sprístupňovanie preberaných tém však výrazne podporili voľbou vhodných učebných pomôcok¹⁷, zvýšenú pozornosť venovali efektívnemu a zmysluplnému využívaniu **IKT**¹⁸ a cieleňie viedli žiakov k osvojovaniu a zlepšovaniu digitálnych zručností. V oblasti **uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania** najčastejšie využívali činnosti smerujúce od zapamätania a reprodukovania nových informácií k aplikácii, žiakom sprostredkovali aj analytické úlohy. Kritické myslenie stimulovali na menšom počte hodín (41,2 %), najviac využívané boli brainstorming, brainwriting, tvorenie pojmových máp a riešenie problémových úloh¹⁹. Zadávali aj úlohy zamerané na rozvoj vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia, ale zaradenie tvorivých úloh bolo sporadické.

Takmer na všetkých hospitovaných hodinách učitelia viedli žiakov k tolerancii, uplatňovali k nim empatický a ústretový prístup a podporovali ich sebadôveru, čím zabezpečovali **atmosféru istoty a psychického bezpečia**. Učiteľky uplatňovali formatívne hodnotenie, poskytovali žiakom informácie o aktuálnom stave ich vedomostí a zručností, zároveň ich usmerňovali k uvedomeniu si vlastných nedostatkov a hľadaniu vhodných prostriedkov na ich elimináciu. Klasifikácia s primeraným odôvodnením bola využitá na 1 hodine.

¹⁷ Obrázky, projekty, flashkarty, mapy, hračky, pexeso, rébusy, piškvorky, včelie produkty, včelársky klobúk,

¹⁸ Prezentácie, online súťaže a kvízy, I-toolsy ku knihám, videá, piesne, básničky

¹⁹ Čo sa stane, ak vyhynú včely, prečo je dať lekár, aký dopad má cestovanie na životné prostredie, čo unikátne by ste ukázali návštevníkom v našom regióne...

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a príroda	prvouka	priemerná úroveň
	prírodoveda	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	dobrá úroveň

Výrazné pozitíva

- účelné a zmysluplné využívanie učebných pomôcok a IKT
- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu sociálnu klímu

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom tvorivých úloh
- stimulovanie sociálnych kompetencií zaradovaním práce vo dvojiciach a skupinách
- rozvíjanie občianskych kompetencií
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka zadávaním diferencovaných úloh rešpektujúcich ich potenciál

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Väčšina žiakov preukázala na sledovaných vyučovacích hodinách **komunikačné spôsobilosti** primerané svojmu veku a schopnostiam (Graf 7). Keď dostali príležitosť, vyjadrovali sa kultivovane a spisovne správne. Niektorí žiaci občas odpovedali veľmi stručne, k odpovedi potrebovali doplňujúce otázky. Vyučujúca ich na začiatku všetkých hodín oboznámila s témou hodiny, ciele vo vzťahu k očakávanému výkonu na väčšine hodín nezadefinovala. Na všetkých hodinách pracovali s textom (súvislým a nesúvislým), vyhľadávali informácie z rôznych zdrojov. K prepájaniu skôr nadobudnutých vedomostí s obsahom sprístupňovaného textu mali možnosť pracovať na polovici sledovaných hodín. Posudzovať, hodnotiť informácie dokázali len na 1 hodine v 5. ročníku. Zdrojom informácií, s ktorými žiaci na hodinách pracovali, boli učebnice, pracovné zošity, pracovné listy, texty v prezentáciách, v jednom prípade aj ukážky z filmu. Na väčšine hodín využila učiteľka na sprostredkovanie učiva dostupné digitálne technológie, len ojedinele však dala príležitosť pracovať s informáciami získanými prostredníctvom IKT aj žiakom.

Učiteľka pomerne vyvážene zadávala úlohy na zapamätanie a pochopenie²⁰ a na aplikáciu teoretických vedomostí²¹. Rozvoj vyšších myšlienkových procesov žiakov na úrovni analýzy a syntézy²² podporovala takmer na každej sledovanej hodine. Na hodnotenie dala príležitosť na 1 hodine²³, k tvorivosti žiakov nepodnecovala, čo znížilo celkovú úroveň rozvíjania ich **poznávacích kompetencií** (Graf 7).

²⁰ pravopisné pravidlá, opakovanie slovných druhov a ich delenie, reprodukcia pojmov z literárnej teórie ...

²¹ určovanie čísloviek, podstatných mien a ich gramatické kategórie, aplikácia pravopisných pravidiel...

²² porovnanie a rozlíšenie pravdivých a nepravdivých tvrdení, rozbor literárneho textu...

²³ úvaha, ako by sa správal hlavný hrdina prečítaného príbehu za iných okolností (v dnešnej dobe), hodnotili správanie postáv povesti Jánošíkov poklad

Pri rozvíjaní **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa si žiaci prevažne uvedomovali potrebu autonómneho učenia sa, zapájali sa do vyučovacieho procesu a preukázali schopnosť kriticky myslieť, ak mali na to vytvorený vhodný priestor. S chybou sa efektívne pracovalo na polovici sledovaných hodín. Učiteľka pri hodnotení žiakov kombinovala pochvalu s kritikou, hodnotenie klasifikáciou na sledovaných hodinách nebolo uplatnené. Stimulácia žiakov ku kritickému zhodnoteniu vlastných učebných výkonov a výkonov spolužiakov bola menej účinná.

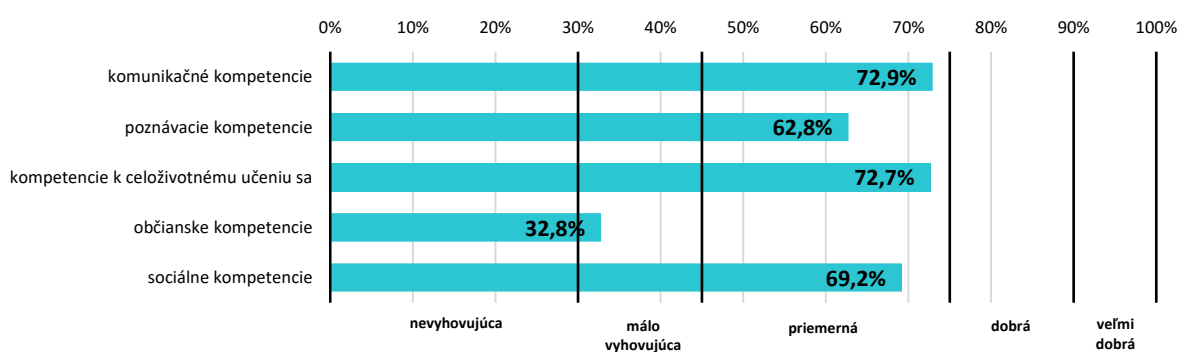
Žiaci zväčša dokázali prezentovať²⁴ vlastné názory, možnosť svoje stanovisko zdôvodniť alebo o ňom diskutovať dostali len ojedinele, čo výrazne znižovalo mieru rozvíjania ich **občianskych kompetencií**.

Žiaci na hodinách uplatňovali medzi sebou, aj voči učiteľom efektívnu komunikáciu, dodržiavaním pravidiel a korigovaním svojho správania prispievali k pozitívnej klíme v triede.

K **rozvíjaniu sociálnych zručností** boli motivovaní na väčšine hodín prácou v skupinách alebo vo dvojiciach, počas ktorej žiaci vzájomne kooperovali a akceptovali dohodnuté pravidlá práce. Úlohy splnili v stanovenom čase, zväčša rovnomerne participovali na ich riešení, ktoré dokázali s menšími nedostatkami aj prezentovať. Príležitosť na hodnotenie výsledkov spoločnej práce však dostali len na 1 hodine, čo úroveň kooperácie značne limitovalo.

Učenie sa žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra bolo na priemernej úrovni.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), chémia (CHE), dejepis (DEJ)

Učenie sa žiaka

Žiaci na väčšine hodín preukázali priemerné **komunikačné kompetencie** (Graf 8). Na sledovaných hodinách sa takmer vždy vyjadrovali veku primerane s využitím odbornej terminológie, ich prejav bol zväčša kultivovaný a spisovne správny. Na hodinách anglického jazyka prevládala komunikácia v angličtine, ale gramatické javy a niektoré inštrukcie boli duplicitne vysvetlené aj v slovenskom jazyku. Na 3 hodinách DEJ dostali žiaci len málo príležitostí na rozvoj komunikácie, čo bolo zapríčinené dominanciou učiteľov. Napriek zaradeniu práce s textom na väčšine hodín jej úroveň znižovala skutočnosť, že žiaci síce vedeli text zreprodukovať a vyhľadať v ňom kľúčové informácie, avšak možnosť zaujať k nim stanovisko mali len na štvrtine sledovaných hodín.

Poznávacie kompetencie neboli na sledovaných hodinách rozvíjané komplexne (Graf 9). Žiaci na všetkých hodinách riešili najmä úlohy na zapamätanie a porozumenie, v predmete dejepis boli žiakom zadávané úlohy len na tejto úrovni. Schopnosť riešiť analytické úlohy preukázali len na polovici hodín (54,4 %), na ktorých vykonávali rozbor textu, porovnávali vzťahy medzi informáciami

²⁴ Pomoc chudobným, doba spisovateľa J. Verna a rozvoj vedy a techniky dnes...

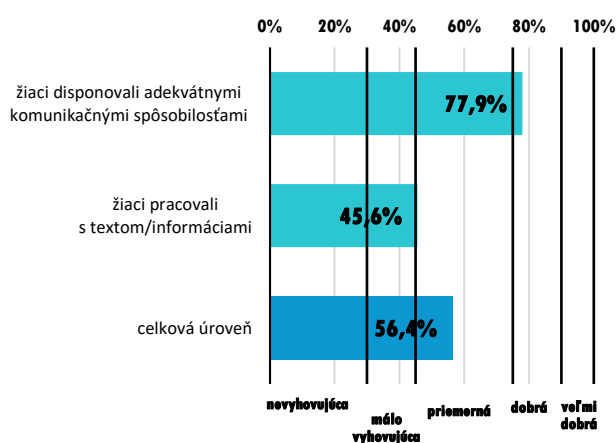
a identifikovali ich príčiny.²⁵ Úlohy podporujúce vyššie myšlienkové operácie na úrovni hodnotenia²⁶ mali žiaci možnosť riešiť iba výnimočne (23,5% pozorovaných hodín). Úplne podcenená bola oblasť rozvoja tvorivosti, nakoľko na žiadnej z hodín žiaci nedostali možnosť prejavíť svoju kreativitu, či navrhnúť riešenie nastoleného problému.

Na viac ako polovici sledovaných hodín si žiaci uvedomovali potrebu autonómneho učenia, boli učiteľmi motivovaní a vedení k práci s chybou. Efektivitu rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu** však výrazne znižoval nedostatok príležitostí na reflexiu vlastného výkonu a výkonu spolužiakov na hodinách (Graf 10).

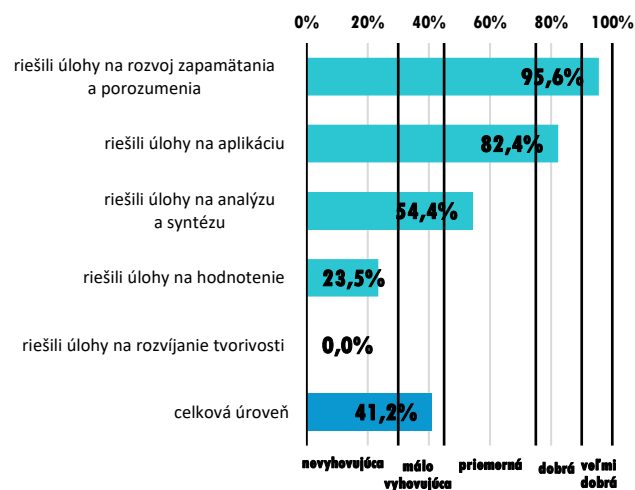
Priestor pre rozvoj **občianskych kompetencií** (Graf 11), možnosť vyjadriť a zdôvodniť vlastné postoje k širším spoločenským témam²⁷, dostali žiaci len ojedinele (na 24,6 % hodín). Málo vyhovujúca úroveň tejto oblasti bola zapríčinená nielen neposkytnutím možností k vyjadreniu sa žiakov k aktuálnym témam ale aj zaraďovaním frontálnych aktivít a uprednostňovaním výkladu učiteľa bez akejkolvek participácie žiakov.

Sociálne kompetencie (Graf 12) žiakov posilnila pozitívna atmosféra na vyučovaní. Väčšina žiakov empaticky akceptovala nastavené pravidlá správania. Minimálne stimulovaná bola oblasť kooperácie, len počas 5 vyučovacích hodín žiaci dostali príležitosť spolupracovať pri plnení úloh vo dvojiciach a skupinách s následným prezentovaním spoločných výsledkov.

Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

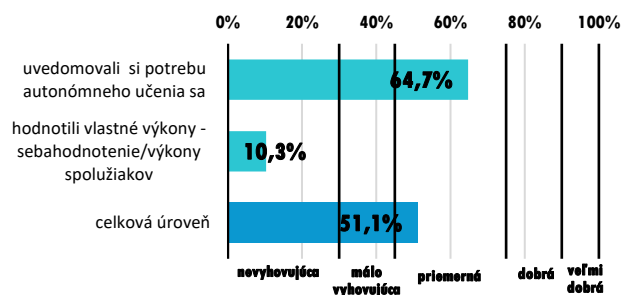

²⁵ Triedenie plastov podľa zloženia a vlastností, určovanie fyzikálnych a chemických dejov, odvodzovanie obsahu trojuholníka z obsahu štvorca prakticky i počítaním, bokorysy a pôdorysy útvarov, protiklady športov s použitím opozít, špecifikovanie neurčitých zámen pri porovnávaní obrázkov, kategorizácia slovnej zásoby prostredníctvom pojmovej mapy, vzťahy a prepojenie medzi prácou, peniazmi, mládežou na Slovensku a vo Veľkej Británii, kľúčové slová

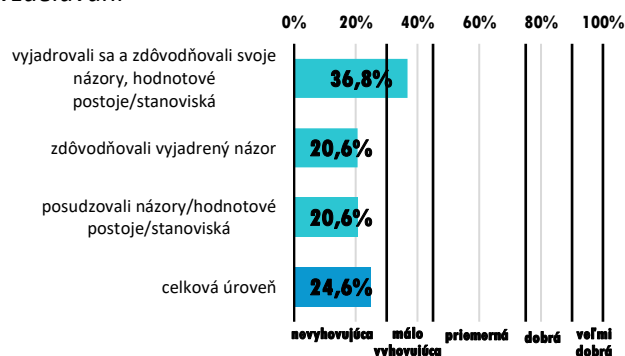
²⁶ Hodnotenie a zmeny chemických dejov, zdôvodňovanie súvisu kryštálovej štruktúry a farby modrej skalice, hodnotenie pracovných príležitostí pre mládež na Slovensku a vo Veľkej Británii

²⁷ recyklácia plastov, skleníkový efekt, globálne otepľovanie, športy a zdravie, život vo veľkomestách, význam peňazí – peniaze v hodnotovom rebríčku, prvky finančnej gramotnosti, úroky v banke

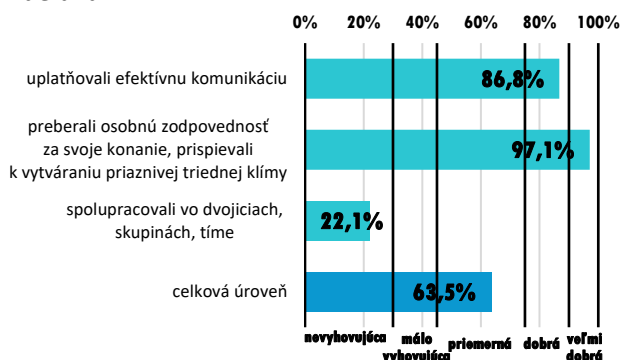
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia na väčšine hodín stanovili výchovno-vzdelávacie ciele vyučovania, priebežné overovanie zámerov vyučovania však absentovalo takmer na polovici hodín. **Poskytovaniu podporných stimulov pre efektívne učenie sa každého žiaka** bola venovaná pozornosť v menšej miere (iba na 41,2 % sledovaných hodín), nakoľko učitelia nezohľadňovali individuálne schopnosti žiakov a ich potenciál. Názornosť vyučovania podporili okrem 3 hodín dejepisu využívaním vhodne zvolených učebných pomôcok, k zmysluplnému využívaniu IKT však viedli žiakov ojedinele²⁸. Na polovici sledovaných hodín uplatnili **efektívne stratégie vyučovania** zaradením analytických úloh a aktivít zameraných na aplikovanie získaných vedomostí v reálnych situáciách. Učitelia však len sporadicky umožnili žiakom riešiť úlohy zamerané na hodnotenie a úplne podcenili podporu tvorivosti.

Na všetkých hospitovaných hodinách učitelia viedli žiakov k tolerancii, vytvárali pozitívnu klímu, podporovali budovanie sebadôvery, čím zabezpečovali **atmosféru istoty a psychického bezpečia**. Pri hodnotení výkonov žiakov učitelia v prevažnej miere využívali formatívne hodnotenie, klasifikáciu uplatnili na tretine hodín, nie vždy ju však aj patrične zdôvodnili.

²⁸ Prezentovanie učiteľom bez participácie žiakov, odpisovanie poznámok

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	nevyhovujúca úroveň
Človek a príroda	chémia	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu sociálnu klímu

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- podporovanie rozvíjania poznávacích kompetencií zadávaním úloh na hodnotenie a tvorivosť
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka zohľadňovaním ich individuálnych schopností
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov v oblasti posudzovania názorov, hodnotových postojov
- rozvíjanie sociálnych kompetencií zadávaním práce vo dvojiciach a skupinách

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Výchovu a vzdelávanie škola realizovala na základe plánu práce školy na aktuálny školský rok, ktorý obsahoval hlavné úlohy a operatívne ciele v oblasti výchovno-vzdelávacej²⁹ a na organizačnom úseku školy. Dokument popisoval zadelenie úloh a pracovných povinností pedagogických zamestnancov, časový rozpis a obsahové zameranie zasadnutí pedagogickej rady. Napriek tomu, že sa plán práce školy odvolával na uplatňovanie **Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)**, škola komplexným dokumentom nedisponovala. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy pri nastavení výchovno-vzdelávacieho procesu postupovali podľa štátneho vzdelávacieho programu, riadili sa aktuálnym Sprievodcom školským rokom, usmerneniami zriaďovateľa, požiadavkami rady školy a rodičovskej verejnosti. Aj napriek tomu, že škola nevypracovala ŠkVP ako komplexný dokument, prostredníctvom interného plánu práce vytvorila predpoklady pre plnenie cieľov vo výchove a vzdelávaní. Zadefinované ciele výchovy a vzdelávania boli modifikáciou všeobecne stanovených cieľov výchovy a vzdelávania, zodpovedali personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam školy. **Učebný plán (UP)** bol vypracovaný samostatne ako príloha k plánu práce školy na aktuálny školský rok, pre ročníky primárneho a nižšieho stredného vzdelávania korešpondoval s rámcovým učebným plánom (RUP) štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP). UP akceptovali poznámky k RUP v oblasti využitia voliteľných hodín, súčasťou poznámok k nim boli ustanovenia týkajúce sa delenia a spájania tried do skupín na hodinách telesnej a športovej výchovy, náboženskej a etickej výchovy, techniky a anglického jazyka.

Na 1. stupni boli disponibilné hodiny využité na posilnenie vyučovania slovenského jazyka (2. až 4. ročník), matematiky (1. až 3. ročník) a prvouky v 1. ročníku. Na 2. stupni boli disponibilné hodiny využité v rámci predmetov matematika (5. až 8. ročník), slovenský jazyk a literatúra (5. a 7. ročník), biológia

²⁹ Príprava na testovanie, olympiády, súťaže, činnosť metodických orgánov, ciele kontrolnej činnosti, realizácia programov na podporu zdravia, činnosť kariérového a výchovného poradcu...

(6. a 9. ročník), chémia (9. ročník) a telesná a športová výchova (5. a 9. ročník). V 7. až 9. ročníku zaradili do UP voliteľný predmet nemecký jazyk s dotáciou 2 hodiny týždenne.

Učebné osnovy (UO) všetkých vyučovacích predmetov boli rozpracované najmenej v rozsahu vzdelávacieho štandardu príslušného ŠVP, vrátane tých, ktoré mali disponibilnými hodinami zvýšenú časovú dotáciu, bez rozšírenia obsahu. Spôsob realizácie **prierezových tém** v primárnom a v nižšom strednom vzdelávaní z dôvodu absencie ŠkVP, bolo podľa riaditeľa školy v kompetencii učiteľov, ktorí zapracovali prierezové témy do tematických plánov jednotlivých predmetov, ktoré mali vypracované napriek tomu, že nepatria k povinnej vedenej dokumentácii školy.

Škola neдекlarovala ponuku vzdelávacích príležitostí pre **žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)** v samostatnom dokumente. Konkrétne žiadosti o prijatie podporných opatrení žiakov prehodnocovali so zákonnými zástupcami a riadili sa odporúčaniami poradenských centier. V aktuálnom školskom roku škola vytvárala inkluzívne prostredie pre vzdelávanie 9 žiakov so ZZ, ich dokumentácia bola vedená v súlade s platnými právnymi predpismi. Analýza správ z diagnostických vyšetrení preukázala, že odporúčania poradenských zariadení na prácu so žiakmi so ZZ vo vyučovacom procese sa premietli do vypracovaných IVP. V školskom roku 2022/2023 pedagogickí zamestnanci v rámci profesijného rozvoja absolvovali vzdelávanie v oblasti inklúzie zamerané na dosiahnutie osobného rozvoja všetkých žiakov vo vzdelávacom procese. **Pedagogická dokumentácia a ďalšia dokumentácia** školy bola vedená na tlačivách podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva.

Vedenie školy podporovalo odborný rast pedagogických zamestnancov v súlade s cieľmi a zameraním uvedenými v pláne práce školy. Riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade vydal **Plán profesijného rozvoja** na aktuálny školský rok, vytvorený na základe osobných plánov profesijného rozvoja všetkých pedagogických zamestnancov. V školskom roku 2023/2024 zabezpečil aktualizáciu vzdelávanie v zmysle právnych predpisov so zameraním na rozvoj digitálnych zručností³⁰ a v oblasti prevencie šikany a kyberšikany v školskom prostredí. Za obdobie posledných 2 rokov pedagogickí zamestnanci absolvovali vzdelávania poskytované externými vzdelávacími inštitúciami so zameraním na inklúziu³¹, realizáciu mentoringu a efektívnej komunikácie. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy implementácia na vzdelávaní nadobudnutých spôsobilostí do vyučovacieho procesu nebola systematicky monitorovaná prostredníctvom hospitácií vedenia školy. Z hospitačných pozorovaní zrealizovaných školskou inšpekciou vyplynulo, že pedagógovia na vyučovacích hodinách stimulovali rozvoj komunikačných kompetencií žiakov (71,4 %), ale podmienky na inkluzívne vzdelávanie a poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka vytvárali len ojedinele (26,1 %). Niektorí učitelia si prehľbovali a rozširovali profesijné kompetencie priebežne prostredníctvom kvalifikačných, inovačných vzdelávaní súvisiacich s ich aprobačnými predmetmi, účasťou na webinároch a online školeniach podľa ponuky vzdelávacích organizácií. Riaditeľ školy nemal vypracovaný **plán vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja** pre vedúcich pedagogických zamestnancov, v rozhovore uviedol, že sa zúčastňoval vzdelávaní zameraných na novelizácie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Výkon štátnej správy v prvom stupni sa v škole realizoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Individuálne vzdelávaných žiakov ani žiakov vzdelávaných mimo územia Slovenskej republiky škola neevidovala. **Metodické orgány** realizovali svoju činnosť podľa vypracovaných plánov³². Ich aktivity boli prednostne zamerané na organizovanie školských aktivít a zapájanie žiakov do predmetových olympiád, vedomostných a športových súťaží s pozitívnym vplyvom na rozvíjanie ich talentu. V zápisniciach absentovalo zovšeobecňovanie analýzy písomných prác z jednotlivých predmetov a prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, čo nenapĺňalo kontrolnú funkciu metodických orgánov a nevytvorilo predpoklady na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu. Interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov ani vzájomné hospitácie MO nezabezpečovali.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov vychádzal z aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy č. 22/2011. V pedagogickej rade boli prerokované

³⁰ inovatívne vzdelávanie pomocou edukačných nástrojov podporujúcich algoritmičné myslenie

³¹ Inklúzia všetkých žiakov bez ohľadu na etnický pôvod, jazyk, zdravotné postihnutie a kultúru na dosiahnutie osobného rozvoja všetkých žiakov vo vzdelávacom procese

³² Metodické združenie učiteľov 1. stupňa, Predmetová komisia jazykov, Predmetová komisia spoločenskovedných predmetov, Predmetová komisia prírodovedných predmetov

spôsoby, formy a postupy kontroly, pomocou ktorých učitelia získavali informácie o úrovni dosiahnutých výsledkov žiakov a podklady na ich priebežné a celkové hodnotenie, vrátane žiakov so ŠVVP. Škola stanovený systém kontroly a hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov dodržiavala, v prípade zhoršenia ich prospechu a správania sa boli zákonní zástupcovia žiakov o tejto skutočnosti preukázateľne informovaní prostredníctvom Edupage alebo prostredníctvom žiackej knižky.

K dispozícii boli vypracované kritériá **hodnotenia pedagogických zamestnancov**, na základe ktorých vedenie školy vykonávalo ročné zhodnotenie pedagogických zamestnancov³³. V aktuálnom školskom roku do začiatku komplexnej inšpekcie riaditeľ a jeho zástupkyňa zrealizovali 6 hospitácií. Zistenia zaznamenané v hospitačných hárkoch stručne popisovali prejav a činnosti učiteľov na hodinách, použité metódy a formy práce, využívanie materiálnych prostriedkov vyučovania. Hodnotiaci aspekt sa zúžil na konštatovania o kladných a záporných stránkach vyučovania. Celkovej úrovni učenia sa žiakov v súvislosti s rozvíjaním ich kompetencií pozornosť nebola venovaná. Vedenie školy čiastočne identifikovalo oblasti vyžadujúce zlepšenie, opatrenia na ich odstránenie neboli zovšeobecnené ani následne kontrolované. Riaditeľ školy v dotazníku uviedol, že sebahodnotenie nepovažuje za účinný nástroj zvyšovania kvality práce, systematické plánované sebahodnotenie sa v škole nerealizovalo.

Pedagogickí zamestnanci považovali **klímu školy** za otvorenú (Príloha 1). S cieľom posúdiť **vzťahy** medzi učiteľmi a žiakmi zadala školská inšpekcia žiakom a pedagogickým zamestnancom anonymné dotazníky, na ktoré odpovedalo 60 žiakov 5. až 9. ročníka. Respondenti pozitívne hodnotili sociálne vzťahy v triede a spolupatričnosť ku škole. Prevládal názor, že v triedach tvoria dobré kolektívy založené na vzájomnom prijatí (90 %), pomáhajú si (93,3 %) a trávajú spolu voľný čas i mimo školy (86,6 %). Väčšia časť opýtaných žiakov (75 %) chodí rado do školy a (61,6 %) väčšinou ich baví aj učivo. Niektorí pociťujú diskomfort pri zvládaní nárokov vo vyučovaní, viac ako polovica žiakov (55 %) sa obáva zlých známok napriek príprave na vyučovanie a viac ako tretina z nich (38,3 %) prežíva na hodinách nervozitu, úzkosť alebo stres.

Dotazník zameraný na **wellbeing** žiakov a pedagógov bol zadaný 13 pedagogickým zamestnancom školy. Všetci respondenti sa vyjadrili, že pociťujú spoluzodpovednosť za činnosť školy (100%), ktorú považujú za dobré pracovné miesto (92,4 %) a oceňujú výhody učiteľského povolania (100 %). Za problematickú oblasť svojej práce niektorí označili zvládanie vzniknutých záťažových situácií vyplývajúcich z ich profesie. Až 69,2 % respondentov pociťovalo stres zo zodpovednosti za riešenie výchovných problémov žiakov a rovnako aj za ich vzdelávacie výsledky.

Disproporcia sa vyskytla vo využívaní a osvojovaní **efektívnych stratégií učenia sa**, ktoré učitelia uplatnili na polovici hodín hospitovaných školskou inšpekciou (58,7 %). V dotazníku zameranom na vzťahy žiaci potvrdili ich pomerne časté využívanie na hodinách (81,7 %). Z vyjadrení v dotazníku zároveň vyplynulo, že ich učitelia v dostatočnej miere učia plánovať a organizovať si učenie (68,3 %). Vo veľkej miere (91,7 %), podľa žiakov, učitelia hodnotia ich výsledky s návrhmi na zlepšenie a vytvárajú im priestor na sebahodnotenie (76,7 %), pričom počas hodín sledovaných školskou inšpekciou bolo sebahodnotenie žiakov pozorované len na tretine z nich (35,9 %). Väčšia časť žiakov (88,3 %) oceňuje, že majú zabezpečený individuálny prístup podľa svojich schopností, vyučovanie je zaujímavé pre 68,4 % respondentov. Žiaci síce uviedli, že majú vytvorený priestor na diskusiu (78,3 %), na hospitovaných hodinách počas komplexnej inšpekcie bolo však rozvíjanie občianskych kompetencií, založené na vyjadrovaní názorov a postov a ich argumentačnom zdôvodnení značne podcenené (33,2 %). Pozitívnu interakciu medzi učiteľmi a žiakmi podporujúcu priaznivú atmosféru narušil znížený záujem učiteľov o ich záujmy a koníčky (48,3 %).

Vzájomné vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov riaditeľ školy charakterizoval ako väčšinou bezproblémové, založené na vzájomnej dôvere a otvorenej komunikácii.

Z dotazníka mapujúceho **bezpečnosť školského prostredia** zadaného 61 žiakom 5. – 9. ročníka vyplynulo, že väčšina školu vnímala ako bezpečné prostredie, v ktorom sa cítili dobre (91,8 %), čo bolo evidentné aj počas hospitácií pri výkone komplexnej inšpekcie.

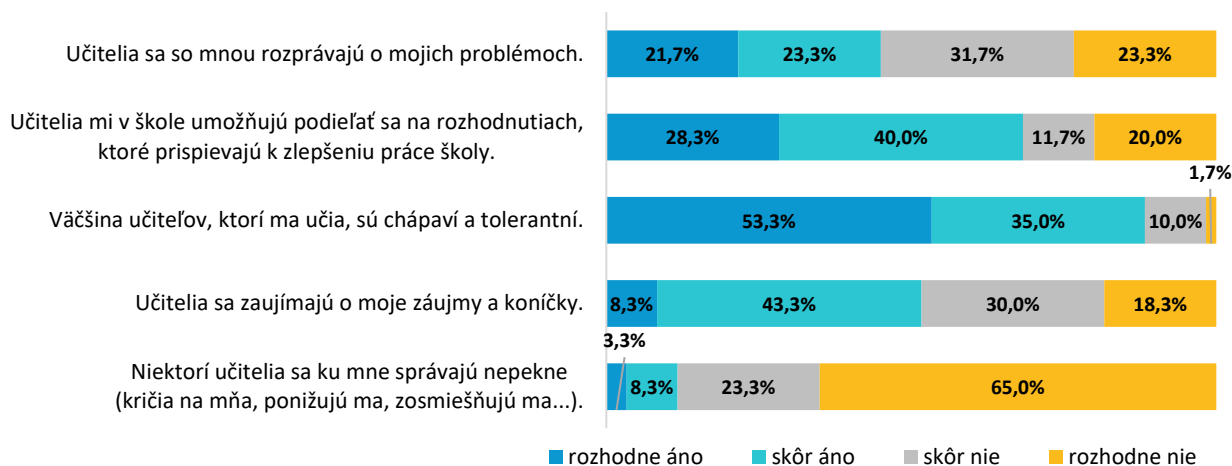
³³ Prínos pre školu, úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, vzdelávanie...

Škola prispôsobovala svoje vzdelávacie prostredie skupine žiakov, ohrozenej vo zvýšenej miere rizikom predčasného ukončenia školskej dochádzky, v aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov opakujúcich ročník. Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že škola venuje žiakom, ktorí majú problémy s prospechom, zvýšenú pozornosť. V spolupráci s triednymi učiteľmi na základe priebežnej diagnostiky analyzujú príčiny slabších výsledkov žiakov a nastavujú konkrétne opatrenia s cieľom predchádzať opakovaniu ročníka zamerané na individuálne doučovanie, rovesnícke učenie, riadený rozhovor so žiakmi, zákonnými zástupcami, návrh na poskytnutie podporných opatrení. Priebežným monitorovaním žiakov ohrozených rizikom predčasného ukončenia školskej dochádzky a včasným nastavením efektívnych opatrení zadaných v Pláne na pomoc a podporu menej úspešných žiakov vo vzdelávaní sa škole darilo eliminovať neprospeievajúcich žiakov.

Z analýzy predloženej dokumentácie a z rozhovoru s riaditeľom školy vyplynulo, že škola pravidelne **spolupracovala** s Centrom prevencie a poradenstva v Hlohovci (CPaP), s radou rodičov, zriaďovateľom a podľa ponuky a potreby s ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní.

V školskom roku 2023/2024 mali žiaci možnosť rozvíjať svoj talent v **6 záujmových útvaroch**³⁴ rôzneho zamerania. Žiaci všetkých ročníkov boli zapojení do vedomostných olympiád³⁵ a súťaží³⁶. Aktivity a úspechy školy boli širokej verejnosti prezentované prostredníctvom webového sídla školy, vydávaním školského časopisu. Škola pravidelne organizovala tematické dni a týždne³⁷, zapájala žiakov do aktívneho života obce³⁸.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Systém výchovného poradenstva (VP) a kariérového poradenstva (KP) zabezpečovala 1 pedagogická zamestnankyňa, ktorá vykonávala kumulovanú funkciu **školského poradcu**. Spĺňala kvalifikačné predpoklady, vzdelávanie zamerané na KP neabsolvovala. Pre poskytovanie poradenstva mala zabezpečené priestorovo-materiálne podmienky. Pri plnení úloh postupovala podľa plánu práce na aktuálny školský rok. Žiakom 8. a 9. ročníka (25) bol zadaný **dotazník** zameraný na úroveň **poskytovania poradenstva** pri riešení ich osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb. Väčšina respondentov (76 %) potvrdila, že vedia, kto z učiteľov je výchovný poradca. Len 44 % opýtaných však zastávalo názor, že sa zaujíma o ich problémy, iba 2 žiaci (8 %) vyhľadali jej pomoc, pričom sa stretnutia týkali vzťahových problémov a problémov v učení. Rovnako VP v rozhovore uviedla, že ju žiaci vyhľadávajú ojedinele. VP sa zúčastňovala na stretnutiach vedenia školy so zákonnými zástupcami žiakov pri riešení výchovných problémov žiakov, čo preukázali záznamy zo stretnutí.

³⁴ Športový, stolno-tenisový, matematický, školský časopis z každého rožka, šikovníček

³⁵ Matematická olympiáda, Chemická olympiáda, Pytagoriáda

³⁶ Všetkovedko, Matematický klokan, basketbalový turnaj

³⁷ Svetový deň vody, Svetový deň výživy, Deň Zeme, Do školy na bicykli, Tvorivé dielne...

³⁸ Lepšie Vinohrady, pomoc útulku v Seredi

Z dotazníkového prieskumu zameraného na poskytovanie **kariérového poradenstva** (25 žiakov 8. a 9. ročníka) vyplynulo, že 88 % opýtaných žiakov vedelo, kto zastáva funkciu KP v škole, 80 % žiakov jej prítomnosť považovalo za potrebnú. Napriek tomuto názoru len 28 % respondentov uviedlo, že sa zúčastnili osobného rozhovoru s KP, kde sa rozprávali o možnostiach ďalšieho štúdia. Realizáciu viacerých testov profesijnej orientácie potvrdilo 64 % žiakov. Väčšina opýtaných (88 %) považuje výber strednej školy za dôležitý krok, ale len menej ako polovica žiakov považuje informácie o možnostiach ďalšieho štúdia zo strany školy za postačujúce (44 %). Výber strednej školy na základe vlastného rozhodnutia potvrdilo 92 % žiakov, rozhodnutie rodičov uviedlo 24 % a 16 % opýtaných žiakov pomohli pri výbere informačné stretnutia v stredných školách.

Z rozhovoru s KP vyplynulo, že pravidelne aktualizovala údaje v systéme *Proforient*, zúčastňovala sa na poradách kariérových poradcov a spolupracovala so strednými školami z regiónu. Poradenské služby sprostredkovala žiakom alebo ich zákonným zástupcom telefonicky, formou osobných konzultácií, uvedené činnosti však neboli preukázané. Žiaci boli o potrebách a možnostiach trhu práce informovaní prostredníctvom nástenky, aplikácie Edupage, zákonní zástupcovia žiakov na rodičovských združeníach 8. a 9. ročníkov. Z iniciatívy KP žiaci absolvovali prezentáciu stredných škôl organizovanou úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Kariérovú pozíciu **školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní** vykonávala vychovávateľka školského klubu detí. V súlade s vypracovaným plánom a harmonogramom aktivít koordinovala primárnu prevenciu drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov, pričom úzko spolupracovala s oddelením prevencie Okresného policajného zboru v Galante. Realizované aktuálne projekty polície boli so širokospektrálnym zameraním na aktuálne témy, veku primerane zacielené pre všetky ročníky³⁹. Prvky primárnej prevencie drogových závislostí boli zapracované do obsahu vzdelávania vhodných predmetov. Učitelia sledovali prejavy správania sa žiakov a prípadné odchýlky operatívne riešili. Celoplošné monitorovanie negatívnych prejavov správania sa žiakov realizované nebolo. Informácie o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia učiteľom a zákonným zástupcom prezentovala zástupkyňa riaditeľa školy. Bezprostrednú pomoc pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP poskytovali 2 **pedagogické asistentky**.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy a jeho zástupkyňa spĺňali **kvalifikačné predpoklady a požiadavky** na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Vyučovací proces bol zabezpečený kvalifikovanými učiteľmi, ktorí spĺňali predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. **Odbornosť vyučovania** bola celkovo zabezpečená na 83,7 %⁴⁰. Na 1. stupni sa neodborne vyučoval predmet anglický jazyk. Na 2. stupni sa neodborne vyučovali predmety fyzika, dejepis, geografia, občianska náuka, etická výchova, technika a výtvarná výchova, čiastočne neodborne hudobná výchova.

Škola disponovala primeranými priestorovými podmienkami. Mala zriadené kmeňové učebne, odbornú učebňu na vyučovanie prírodovedných predmetov, učebňu informatiky, dielne, telocvičňu, školskú knižnicu a rozsiahly areál vrátane školského ihriska, čo vytváralo predpoklad na plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Na spodnom podlaží boli umiestnené uzamykateľné šatňové skrine. Žiaci a zamestnanci školy sa stravovali v školskej jedálni. Areál školského dvora bol vhodne upravený, poskytoval žiakom optimálny priestor na oddych, resp. školské a voľnočasové aktivity. Škola nemala vybudovaný bezbariérový vstup, v aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov s obmedzenou pohybovou schopnosťou.

Pre všetky ročníky bolo zabezpečené **vybavenie učebnicami a učebnými textami** schválenými ministerstvom školstva. Učebné priestory tried a odborných učební boli vo vzťahu k obsahu vzdelávania vybavené vhodnými učebnými pomôckami, ktoré sa dopĺňali podľa potrieb učiteľov a finančných možností školy. Vo vzťahu k počtu žiakov bolo **vybavenie funkčnou digitálnou technikou** vrátane výkonného pripojenia na internet dostatočné. Vo všetkých triedach a učebniach boli interaktívne tabule,

³⁹ Póla radí deťom, Oliho príbeh, Detská policajná akadémia;

⁴⁰ Na 1. stupni 94%, na 2. stupni 77%

počítač, učitelia disponovali vlastnými notebookmi a pre žiakov boli k dispozícii tablety. Úroveň materiálno-technického vybavenia umožňovala plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov.

Počas výkonu školskej inšpekcie takmer na všetkých hospitovaných hodinách učitelia podporili efektivitu vyučovania využitím učebných pomôcok (93,5 %), zväčša na sprístupňovanie učiva využili aj informačno-komunikačné technológie (65,2 %). K ich zmysluplnému využitiu boli žiaci vedení na viac ako polovici sledovaných hodín (56,5 %). Žiaci so ŠVVP mali v IVP poradenskými zariadeniami odporúčané využívanie konkrétnych kompenzačných pomôcok⁴¹, čo sa preukázalo aj na sledovaných hodinách.

Riaditeľom školy vydaný **školský poriadok (ŠP)** upravoval práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov a pravidiel vzťahov medzi žiakmi a zamestnancami školy. Jeho súčasťou bol dodatok týkajúci sa podmienok na zaistenie ochrany pred diskrimináciou, násilím a šikanovaním. Verejne dostupný dokument bol prerokovaný v rade školy a pedagogickej rade, s jeho znením boli preukázateľne oboznámení žiaci aj ich zákonní zástupcovia, v printovej verzii bol dostupný v triedach. V **dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia** väčšina žiakov 5. – 9. ročníka (87 %) potvrdila, že sa s učiteľmi rozprávajú o pravidlách správania stanovených v ŠP.

Školský parlament (ŠkP) s vydaným štatútom pracoval pod vedením riaditeľa školy. Zvolení zástupcovia žiakov 3. – 9. ročníka sa stretali mesačne podľa spoločne vypracovaného plánu aktivít. Všetci respondenti v anonymnom dotazníku (7 členov) vnímali svoje zvolenie do ŠkP ako prejav dôvery spolužiakov v snahe dosiahnuť pozitívne zmeny v škole a väčšina (71,4%) deklarovala spoluúčasť pri formovaní vzťahov v triednych kolektívoch. Členovia školského parlamentu v zastúpení kmeňových tried podávali návrhy na zlepšenie práce školy, niektoré z nich boli vedením školy akceptované a následne realizované⁴². V školskom roku 2022/2023 na **1. stupni** zaznamenali 5 907 ospravedlnene vymeškaných hodín (Ø 92,3 hodiny na žiaka). Na **2. stupni** bolo 8 727 ospravedlnene vymeškaných hodín (Ø 134,3 hodiny na žiaka). V anonymnom dotazníku 3 žiaci (4,92 %) uviedli, že niekedy vymeškali vyučovanie z dôvodu, že sa im nechcelo ísť do školy, 1 žiak uviedol ako dôvod strach z učiteľa. Viac ako polovica žiakov (54,1 %) súhlasila s tvrdením, že neskoré príchody na vyučovanie sú v škole tolerované. Na konci školského roka 2022/2023 bolo udelených 17 pochvál.⁴³ Výsledky z dotazníka zameraného na **bezpečnosť školského prostredia** zadaného 61 žiakom na 2. stupni potvrdili, že takmer všetci sa v škole cítia bezpečne (91,8 %), tretine opýtaných (31,1 %) však prekáža vyrušovanie a nerešpektovanie pokynov učiteľov počas vyučovania. Väčšia časť žiakov uviedla (75,4 %), že radi chodia do školy a sú v škole informovaní o správaní v situáciách, ak by ich niekto zosmiešňoval alebo fyzicky napádal. S negatívnymi prejavmi správania zo strany spolužiakov sa respondenti stretli podľa vyjadrení v dotazníku ojedinele, dôvodmi bolo agresívne správanie a ohováranie (8,2 %), v niektorých prípadoch zámerné ignorovanie spolužiakmi (9,8 %) v triede počas prestávok. Žiaci sa s problémami zdôverili najčastejšie rodičom (21,3 %), triednemu učiteľovi (11,5 %) alebo kamarátom (8,2 %).

Pri **organizácii vyučovania** boli akceptované základné fyziologické a psychické potreby žiakov dodržiavaním stanoveného začiatku, konca vyučovania a dĺžky vyučovacích hodín. Obedňajšia prestávka pre žiakov 6. – 9. ročníka nebola zabezpečená v trvaní najmenej 30 minút⁴⁴. Školské výlety a exkurzie boli realizované na základe informovaného súhlasu zákonných zástupcov žiakov a po preukázateľnom poučení aktérov o bezpečnosti a ochrane zdravia. Škola viedla evidenciu sťažností.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V priebehu sledovaného **procesu výchovy a vzdelávania** žiaci akceptáciou pravidiel a seba navzájom prispievali k pozitívnej pracovnej klíme. Na väčšine hodín preukázali primerané komunikačné

⁴¹výpisy z tabuliek, zhrnutie pravidiel a vzorcov, pracovné listy

⁴²oddychové zóny a úprava interiéru školy, rozšírenie knižničného fondu

⁴³Udelené 1 žiakovi na 1.stupni a 16 žiakom na 2.stupni

⁴⁴dĺžka bola 20 minút

spôsobilosti, dokázali empaticky reagovať na podnety učiteľov aj spolužiakov. Oblasťou vyžadujúcou si zlepšenie boli nedostatky súvisiace s nízkou mierou zadávania úloh podporujúcich rozvoj vyšších myšlienkových procesov žiakov v oblasti tvorivosti, s vytváraním priestoru pre rozvoj sebahodnotenia a hodnotenia a menšia stimulácia sociálnych a občianskych kompetencií žiakov s cieľom podporiť komplexný rozvoj ich potenciálu.

výrazné pozitíva

- podieľanie sa žiakov a učiteľov na vytváraní podnetného prostredia a pozitívnej sociálnej klímy

oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom hodnotiacich a tvorivých úloh
- stimulovanie hodnotiacich a sebahodnotiacich procesov u žiakov
- rozvíjanie sociálnych kompetencií zaraďovaním práce vo dvojiciach a skupinách
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov v oblasti posudzovania názorov, hodnotových postojov
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Škola nemala vypracovaný ŠkVP, výchovu a vzdelávanie žiakov realizovali na základe plánu práce školy na aktuálny školský rok. Napriek tomu, že škola v samostatnom dokumente nedeklarovala vzdelávacie príležitosti pre žiakov, žiakov so ZZ vzdelávala a ich IVVP boli vypracované komplexne. Predpoklady pre plnenie cieľov vo výchove a vzdelávaní sa realizovali prostredníctvom plánu práce školy a jeho príloh. Pedagogické procesy na úrovni školy boli riadené a usmerňované v súlade s platnými právnymi predpismi. Uplatňovanie poznatkov zo vzdelávaní bolo na nízkej úrovni. Pedagogickí zamestnanci monitorovali procesy v škole, k zisteným nedostatkom však neprijímali adekvátne opatrenia a následne nekontrolovali ich akceptovanie. Klíma školy bola otvorená, žiaci pozitívne hodnotili sociálne vzťahy v triedach a väčšina respondentov školu vnímala ako bezpečné prostredie, čo bolo evidentné aj počas hospitácií pri výkone komplexnej inšpekcie. Napriek tomu sa časť žiakov v dotazníkoch kriticky vyjadrila k skutočnosti, že takmer polovica učiteľov sa nezaujíma o ich záujmy a koničky (48,3 %). Realizácia opatrení zameraných na podporu menej úspešných žiakov prispela k ich eliminovaniu. Najslabším prvkom v riadení školy boli služby školy. Systém poskytovania poradenstva školy pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní bol školou nastavený, ale kumulovanie funkcie výchovného a kariérového poradcu, nedostatočné prepojenie a vyhodnocovanie práce jednotlivých zložiek a absencia systematického celoplošného monitorovania správania sa žiakov ho ovplyvnila negatívne.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. Vzhľadom na dostatočnú mieru odbornosti pedagogických zamestnancov na oboch stupňoch zabezpečili adekvátne sprístupňovanie obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch. Priestorové podmienky umožňovali plnenie výchovno-vzdelávacích cieľov a zámerov stanovených v ŠVP, materiálno-technické podmienky vytvárali predpoklad pre účinné napĺňanie obsahu vzdelávania. Pre bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov škola zaistila vhodné podmienky, pravidlá vnútornej organizácie školy boli uvedené v školskom poriadku a organizácia vyučovania bola realizovaná v súlade s fyziologickými, psychickými a hygienickými potrebami žiakov s výnimkou nezabezpečenia obedňajšej prestávky v dostatočnom trvaní pre žiakov 6. – 9. ročníka.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Komplexná inšpekcia bola v škole v predchádzajúcom období realizovaná v školskom roku 2007/2008. Na základe výstupov z nej možno konštatovať, že oblasť riadenia a výsledky výchovno-vzdelávacieho

procesu **klesli** z dobrej úrovne na priemernú úroveň. Podmienky výchovy a vzdelávania sa **zlepšili** z dobrej na veľmi dobrú úroveň.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevypracovanie komplexného ŠkVP);
2. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 344/2023 Z. z. (nezabezpečenie obedňajšej prestávky v trvaní 30 minút).

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- rozvíjať poznávacie kompetencie žiakov zadávaním úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť;
- podporovať kompetencie k celoživotnému učeniu sa vytváraním príležitostí k reflexii vlastného výkonu žiakov a výkonov spolužiakov;
- rozvíjať občianske kompetencie žiakov stimulovať ich vyjadrovanie a posudzovanie názorov, hodnotových postojov;
- poskytovať podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka zadávaním diferencovaných úloh rešpektujúcich jeho osobnosť, pracovné tempo, silné a slabé stránky;
- v rámci hospitácii vedenia školy v prípade zistených nedostatkov prijímať opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie;
- systematicky realizovať celoplošný monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a príznakov šikanovania, zistenia vyhodnocovať, v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie.

- 2. Ukladá kontrolovanému subjektu** v lehote do **30. 08. 2024** prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa nevypracovania komplexného Školského vzdelávacieho programu a nezabezpečenia trvania obedňajšej prestávky v trvaní 30 minút. Opatrenia predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku predložiť Školskému inšpekčnému centru v Trnave v termíne do **30. 09. 2024**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Plán práce školy na rok 2023/2024
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023
3. Školský poriadok
4. rozvrh hodín tried
5. osobné rozvrhy hodín učiteľov
6. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov
7. rozhodnutia vydané riaditeľom školy
8. dokumentácia žiakov so ŠVVP
9. správy z diagnostických vyšetrení (psychologické, špeciálno-pedagogické)
10. Ročný plán profesijného rozvoja učiteľov
11. Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov
12. dokumentácia metodických orgánov
13. kontrolné diktáty a písomné práce zo slohu a matematiky
14. Plán kontrolnej a hospitačnej činnosti na šk. rok 2023/2024
15. Plán na pomoc a podporu menej úspešných žiakov
16. hospitačné záznamy
17. dokumentácia výchovnej, kariérnej poradkyne a školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní
18. rozvrhy a prevádzkové poriadky učební
19. triedne knihy - Edupage
20. triedne výkazy
21. katalógové listy žiakov
22. zápisnice zo zasadnutí rady školy
23. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
24. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, výcvikov a ďalších mimoškolských aktivít

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Mgr. Martina Dekanová

Dňa: 09. 04. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Martina Dekanová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Peter Šiška

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 17. 04. 2024 vo Vinohradoch nad Váhom:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Martina Dekanová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Peter Šiška

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú *(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):*

Ing. Peter Šiška

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Martina Dekanová, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

- 1. Klíma školy (graf)**
- 2. Údaje o škole (graf)**

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti